

بررسی اپیدمیولوژیک بیماران مبتلا به سرطان مری در مراجعه کنندگان به مرکز پرتودرمانی شهید رجایی بابلسر (۷۷-۱۳۷۱)

دکتر کریم‌اله حاجیان^۱، دکتر مهرداد کاشی‌فرد^۲، دکتر حسن داودی^۳، دکتر مجید عابدی^۳

چکیده

زمینه و هدف: نواحی شمالی ایران در کرانه جنوبی دریای خزر بر روی کمربند آسیایی سرطان مری قرار دارد که دارای بالاترین میزان بروز سرطان مری در آمارهای جهانی است. هدف از این بررسی تعیین مشخصه‌های اپیدمیولوژیک بیماران مبتلا به سرطان مری در نقاطی از شمال ایران می‌باشد.

مواد و روشها: این مطالعه براساس اطلاعات موجود از پرونده ۶۶۸ نفر از بیماران مبتلا به سرطان مری مراجعه کننده به مرکز پرتودرمانی شهید رجایی بابلسر طی سالهای ۱۳۷۷-۱۳۷۱ انجام گردید. داده‌ها شامل سن، جنس، شغل، سابقه مصرف سیگار، اعتیاد، الکلیسم، قومیت، محل سکونت، محل آناتومیک و نوع هیستولوژیک تومور بوده که از پرونده بیماران توسط فرم مخصوصی استخراج گردید. در تجزیه و تحلیل آماری از آزمون‌های تی و آزمون کای دو استفاده گردید. یافته‌ها: میانگین ($\pm$ انحراف معیار) سنی بیماران مورد مطالعه $62/8 \pm 11$ سال بود. میانگین سنی بیماران مرد ($63/8$ سال) از بیماران زن ($61/2$ سال) به طور معنی‌داری بیشتر بوده است ($P < 0/05$). شایعترین گروه سنی درگیری تومور ۶۹-۶۰ سال می‌باشد و ۵۴/۵ درصد بیماران را مرد تشکیل می‌دادند. در بیماران مرد ۶۲/۱ درصد کشاورز، ۱۴/۵ درصد کارگر و ۷ درصد کارمند بوده‌اند. در حالی که در بیماران زن ۹۲/۴ درصد خانه‌دار بوده‌اند. تقریباً ۱۹/۳ درصد بیماران سابقه مصرف سیگار، ۷/۹ درصد سابقه مصرف مواد مخدر و ۰/۷ درصد سابقه مصرف الکلی داشته‌اند و نیز ۵۰/۳ درصد بیماران ساکن مناطق شهری بوده‌اند. شایعترین نوع تومور مری از نظر آسیب‌شناسی کارسینوم سلول سنگفرشی (۹۱/۳ درصد) بوده، آدینوکارسینوما ۷ درصد در پاتولوژی گزارش شد و نسبت مبتلایان مرد به زن در آدینوکارسینوم ۳ به ۱ بوده، نیز در مورد کارسینوم سلول سنگفرشی، مردان بیشتر از زنان درگیر بوده‌اند. بین نوع هیستولوژیک سرطان مری و جنس رابطه معنی‌داری مشاهده گردید ($P < 0/05$). شایعترین محل درگیری کارسینوم سلول سنگفرشی ثلث میانی و شایعترین محل درگیری آدینوکارسینوما ثلث تحتانی بود. رابطه معنی‌دار آماری بین نوع هیستولوژیک و موقعیت درگیری تومور و همچنین بین نوع هیستولوژیک و نوع شغل مشاهده گردید ($P < 0/05$).

نتیجه‌گیری: نتایج این پژوهش، افزایش میزان وفور سرطان مری را بعد از سن ۵۰ سالگی دلالت می‌کند و از لحاظ رابطه بین نوع هیستولوژیک تومور با موقعیت آناتومیک تومور و جنس، نتایج حاصل با مطالعات انجام شده در کشورهای غربی مطابقت و همخوانی داشته که نشان‌دهنده الگوی یکسانی بین این شاخصه‌های اپیدمیولوژیک در سطح جهان می‌باشد.

واژه‌های کلیدی: سرطان مری، مشخصه‌های اپیدمیولوژیک، شمال ایران

۱- دانشیار گروه پزشکی اجتماعی و بهداشت دانشگاه علوم پزشکی بابل، نشانی: دانشگاه علوم پزشکی بابل، گروه پزشکی اجتماعی

نمابر: ۰۱۱۱-۲۲۲۹۹۳۶، E-mail: drhajian@yahoo.com

۲- فوق تخصص داخلی و استادیار گروه داخلی دانشگاه علوم پزشکی بابل

۳- پزشک عمومی